

Dosarul nr. 3r-290/22  
2-20066876-01-3r-01092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)  
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. M. Ghervas, N. Vascan, V. Burduh)  
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

## DECIZIE

5 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Nina Vascan  
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Cavca împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ivan Cavca, reprezentată de avocatul Ion Cobîșenco împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău

constată:

La 18 iunie 2020, Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Artur Zagorneanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 224 alin. (1) lit. a), 231, 232 Cod administrativ și art. 60, 277, 278 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 271-p „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, restabilirea sa la locul de muncă, repararea din contul pârâtului a prejudiciului moral în mărime de două salarii medii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică suportate în proces, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atras în proces în calitate de persoană terță Centrul Național Anticorupție.

Prin hotărârea din 3 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea.

La 27 noiembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Artur Zagorceanu a depus apel împotriva hotărârii din 3 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 3 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și emisă, în această parte, o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care a fost declarată inadmisibilă pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral.

În rest, a fost menținută hotărârea din 3 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

La 11 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Artur Zagorceanu a depus recurs împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost declarat inadmisibil recursul depus de Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Artur Zagorceanu.

La 15 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco, în temeiul art. 449 lit. b) și e<sup>1</sup>) CPC, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel, cu reținerea cauzei spre examinare și admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 27 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco a depus recurs împotriva încheierii din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii recurate și emiterea unei decizii de admitere a cererii de revizuire, casarea deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare a apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că, Curtea de Apel Chișinău neîntemeiat a respins cererea de revizuire și nu a cercetat în modul corespunzător circumstanțele de drept în susținerea deschiderii procedurii de revizuire.

A precizat că la 10 ianuarie 2022, prin intermediul Portalului național al instanțelor de judecată, a studiat mai multe hotărâri judecătorești, emise în cauze similare cu prezentul raport material litigios și în care Inspectoratul pentru Protecția Mediului a avut calitate de pârât.

Astfel, a specificat că din studierea hotărârii nr. 3-1277/20, emisă de către Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (publicată la 22 noiembrie 2021), a aflat că la ședința comisiei de disciplină din 8 mai 2020, nu a participat niciun reprezentant al salariatului, fapt recunoscut de către reprezentantul intimatului, ceea ce contravine art. 59 alin. (4) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

A mai adăugat că o altă circumstanță identificată din studierea unor hotărâri judecătorești este și încălcarea termenului de efectuare a anchetei de serviciu (hotărârea nr. 3-1277/20, emisă de Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani).

Prin urmare, a obiectat că procedura anchetei de serviciu este în totalitate viciată, deoarece comisia de disciplină a încălcat toate termenele imperative stabilite de lege, fapt care duce direct la nulitatea ordinului de destituire din funcție.

Suplimentar, a menționat că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 37 din 7 decembrie 2021, a fost declarat ca fiind neconstituțional art. 343<sup>8</sup>, textul „și de apreciere a rezultatului testului de integritate profesională” din art. 343<sup>6</sup> CPC și alin. (2), (3), (4) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului lui Ivan Cavca, avocatul Ion Cobîșenco, la data de 27 iunie 2022, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică (f. d. 54 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 27 iunie 2022, în termenul legal.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 15 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco, în temeiul art. 449 lit. b) și e<sup>1</sup>) CPC, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 12 mai

2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel, cu reținerea cauzei spre examinare și admitere integrală a acțiunii (f. d. 17-22 vol. II).

Cert este și faptul că prin încheierea din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 46-52 vol. II).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de respingere ca inadmisibilă a cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Potrivit art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale enunțate urmează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

După cum rezultă din materialele dosarului drept temei de revizuire a deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, revizuentul Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, menționând că din studierea hotărârii nr. 3-1277/20, emisă de către Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (publicată la 22 noiembrie 2021), a aflat că la ședința comisiei de disciplină din 8 mai 2020, nu a participat niciun reprezentant al salariatului, fapt recunoscut de către reprezentantul intimatului, ceea ce contravine art. 59 alin. (4) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

La fel, a specificat că o altă circumstanță identificată din studierea unor hotărâri judecătorești este și încălcarea termenului de efectuare a anchetei de serviciu (hotărârea nr. 3-1277/20, emisă de Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani).

Așadar, a conchis că procedura anchetei de serviciu este în totalitate viciată, deoarece comisia de disciplină a încălcat toate termenele imperative stabilite de lege, fapt care duce direct la nulitatea ordinului de destituire din funcție.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au

fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării deciziei, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce decizia judecătorească devine irevocabilă.

Pentru acest motiv de revizuire este necesar ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării deciziei a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge susținerile lui Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco, corect stabilind că argumentele date nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 449 lit. b) CPC, invocate de revizuent, în baza cărora se poate solicita revizuirea.

Or, componența comisiei de disciplină din 8 mai 2020 și termenul de efectuare a anchetei de serviciu constituie împrejurări care au fost verificate la etapa examinării cauzei în fond, prin prisma probatoriului administrat de către instanța de judecată și nicidecum nu pot servi drept circumstanțe nou descoperite în sensul prescripțiilor art. 449 lit. b) CPC.

Mai mult, invocările revizuentului, preluate din textul hotărârii din 11 octombrie 2021 nr. 3-1277/20 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prezintă circumstanțe de fapt invocate de către Ivan Cavca în cererea de chemare în judecată, care au fost supuse aprecierii de către instanță în cadrul cauzei respective.

Astfel, revizuentul nu a reușit să prezinte probe pertinente și concludente în sensul art. 220 și art. 92 Cod administrativ, argumentele invocate neconstituind fapte esențiale, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute acesteia în timpul judecării anterioare a cauzei și nefiind în măsură să modifice soluția instanței dată anterior, acestea fiind, în esență, un dezacord cu soluția adoptată de către instanță.

Pe de altă parte, instanța de recurs mai reține că în susținerea cererii de revizuire, Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco a reperat și prevederile art. 449 lit. e<sup>1</sup>) CPC, notând că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 37 din 7 decembrie 2021, a fost declarat ca fiind neconstituțional art. 343<sup>8</sup>, textul „și de apreciere a rezultatului testului de integritate profesională” din art. 343<sup>6</sup> CPC și alin. (2), (3), (4) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale, iar decizia instanței de apel urmează a fi revizuită inclusiv prin prisma raționamentelor constatate în decizia nominalizată a Curții Constituționale.

În conformitate cu art. 449 lit. e<sup>1</sup>) CPC, revizuirea se declară în cazul în care a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că pentru a fi admisă cererea de revizuire în temeiul art. 449 lit. e<sup>1</sup>) CPC, urmează a fi întrunite una din următoarele două condiții: a) la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale; b) la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

La caz, prin prisma prevederilor legale menționate, materialele cauzei nu atestă că în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Cavca împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost ridicată excepția de neconstituționalitate a anumitor prevederi legale.

Or, la baza Hotărârii Curții Constituționale nr. 37 din 7 decembrie 2021, la care face referire Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco, se află excepția de neconstituționalitate, ridicată în cadrul unei alte cauze de contencios administrativ.

La caz, prezintă relevanță și prevederile art. 26 alin. (7) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, potrivit căruia *hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor*.

Prevederi similare derivă și din dispozițiile art. 28 alin. (2) din aceeași lege, în sensul că actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și *nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale*.

Corespunzător, instanța de recurs apreciază critic susținerea lui Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco, precum că Hotărârea Curții Constituționale nr. 37 din 7 decembrie 2021 urmează a fi aplicată cu efect *ex tunc* (pentru trecut), or, însăși Curtea, la pct. 95 al hotărârii nominalizate, a statuat expres că *textul "din momentul adoptării hotărârii" de la art. 140 alin. (1) din Constituție se referă la efectul ex nunc al hotărârilor Curții Constituționale, fapt care presupune că acestea produc efecte pentru viitor*.

Sintetizând cele reliefate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că nici temeiul

prevăzut la art. 449 lit. e<sup>1</sup>) CPC nu poate fi raportat la circumstanțele litigiului întru admiterea prezentei cereri de revizuire.

Astfel fiind, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco, or, aceasta nu cade sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 449 lit. b) și e<sup>1</sup>) CPC, în baza cărora se poate solicita revizuirea.

Or, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 3 martie 2009 în cazul *Eugenia și Doina Duca contra Moldovei*, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nicio parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Ca urmare, instanța de recurs constată că susținerile recurentului invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestuia în sensul invocat, or acestea nu conțin argumente care ar indica expres la ilegalitatea încheierii recurate, prin care s-a dispus respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Distinct de cele relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Ivan Cavca, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco.

Se menține încheierea din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Cavca împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu